

STATE UNIVERSITY OF JAN KOCHANOWSKI
DEPARTMENT FOR ENTREPRENEURSHIP AND INNOVATION

INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE

**INNOVATIVE ECONOMY:
PROCESSES, STRATEGIES,
TECHNOLOGIES**

January 27th, 2017

Proceedings of the Conference

Part II

**Kielce
2017**

Organising Committee

Andrzej Pawlik	Professor, dr hab., Head of Department for Entrepreneurship and Innovation, State University of Jan Kochanowski, Poland;
Paweł Dziekański	Dr., Professor, State University of Jan Kochanowski, Poland;
Bogoyavlenska Yuliya	Ph.D, Assistant Professor in Economy, Department of Personnel Management and Labour Economics Zhytomyr State Technological University, Ukraine;
Rita Bendravičienė	Dr. of Management and Administration, Associate Professor, Dean of Faculty of Economics and Management, Vytautas Magnus University, Lithuania;
Galina Ulian	Professor, Dr. of Economics, Dean of Faculty of Economic Sciences, State University of Moldova;
Natia Gogolauri	Professor, Dr. of Economics, Head of Faculty of Business Sul Khan-Saba Orbeliani Teaching University, Georgia;
Martina Diesener	Professor, Dr. of Economics, Head of Faculty of Economics and Management Science, Universitat Leipzig, Germany;
Olga Chwiej	Associate Professor, Dr. of Economics, freelancer scientist, Poland;
Shaposhnykov Kostyantyn	Professor, Dr. of Economics, Head of Black Sea Research Institute of Economy and Innovation, Ukraine;
Yuliana Dragalin	Ph.D, Dr. of Economics, As. Professor, Dean of Faculty of Economic Sciences, Free International University, Moldova.

International Scientific Conference Innovative Economy: Processes, Strategies, Technologies: Conference Proceedings, Part II, January 27, 2017. Kielce, Poland: Baltija Publishing. 200 pages.

Кравченко М. В., Якубенко Ю. Л., Амеліна Ю. С. АНАЛІЗ КОНКУРЕНТНОСПРОМОЖНОСТІ БДЖІЛЬНИЦТВА В УКРАЇНІ.....	107
Машевська А. А. АНАЛІЗ РОЗРАХУНКІВ ПО ЗАРОБІТНІЙ ПЛАТІ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ: НАЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ.....	109
Остапенко О. М. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА АВІАЦІЙНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ В УКРАЇНІ.....	111
Tsybulnyk M. O. CURRENT ISSUES OF ACCOUNTING INCOME PRIVATE PENSION FUNDS IN UKRAINE.....	114
FINANCE, INSURANCE AND STOCK EXCHANGES: UPGRADING STRATEGIC PORTFOLIO	
Pawel Dziekański, Andrzej Pawlik DYSPROPORCJE FINANSOWE W ROZWOJU MIAST WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO.....	116
Болгар Т. М. ШЛЯХИ МІНІМІЗАЦІЇ НАСЛІДКІВ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ «ОЧИСТКИ» БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	120
Герасимова І. Ю., Цуркан І. М. РОЗВИТОК ІНСТИТУТУ СТРАХОВИХ БРОКЕРІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	122
Getman Y. M. CURRENT STATUS OF THE STATE TARGET PROGRAMS FINANCING IN UKRAINE	124
Давиденко Н. М. ВАРТІСТЬ І КАПІТАЛІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВА	125
Дяченко Ю. А. СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ БІРЖОВИХ УГОД	128
Заїка А. М. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	131
Князькова В. Я., Мазур Т. О. МІСЦЕВЕ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ	134
Мельничук О. В., Самборська М. М. ПОДАТКОВЕ НАВАНТАЖЕННЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА РОЗВИТОК СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ – ФІЗИЧНИХ ОСІБ.....	136
Ostapenko V. FINANCIAL POLICY IN UKRAINE – TRENDS AND PROSPECTS	139
Піскунова Н. О. НЕДОЛІКИ ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ	142

Князькова В. Я., к.е.н., доцент,
Мазур Т. О., студентка,
*Одеський торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету
м. Одеса, Україна*

МІСЦЕВЕ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ

Важливе значення у фінансовому забезпеченні органів місцевого самоврядування має місцеве оподаткування. Проблема запровадження зарубіжного досвіду використання податків у системі місцевих фінансів на сьогодні є дуже важливою для України. Необхідність вирішення цієї проблеми зумовлена невдалим досвідом перенесення західних моделей ринкових реформ без урахування власної специфіки, наслідком чого стала тривала системна економічна криза. Головними джерелами доходів місцевих бюджетів звісно мають бути місцеві податки і збори. В зв'язку з цим аналіз використання податків для формування дохідної частини місцевих бюджетів у зарубіжних країнах є корисним для сучасної України [1].

Проблема нестачі фінансових ресурсів в органах місцевого самоврядування та нестабільність їхніх дохідних джерел останнім часом набула загальнодержавного значення. Ні для кого не секрет, що найбільш стабільними доходами є податкові надходження.

Закономірність функціонування місцевих фінансів полягає у тому, що основним засобом формування доходів місцевих органів влади є місцеві податки і збори. Вони є складовою частиною податкової системи держави і повинні відповідати інтересам органів місцевого самоврядування, оскільки оцінюються як самостійне джерело доходів місцевих бюджетів.

Увага до місцевих податків та зборів пов'язана з тим, що даний вид оподаткування повинен виступити важливим джерелом формування доходів місцевих бюджетів в частині власних доходів. Саме вони покликані зміцнювати місцеві бюджети, розширяти їх фінансову автономію.

З прийняттям Податкового кодексу України було скорочено перелік місцевих податків і зборів. Це відбулося за рахунок скасування податків та зборів із вкрай низькою або взагалі відсутньою фіскальною віддачею. До складу місцевих податків і зборів передано також єдиний податок, який відносився до складу загальнодержавних, але згідно з Бюджетним кодексом та законами України про Державний бюджет на відповідні роки зараховувався до суми доходів місцевих бюджетів. Податковий кодекс фактично відновив сплату готельного збору (скасованого з 1.01.2004 р.), об'єднавши його з курортним збором та впровадивши на їх основі туристичний збір.

Згідно з Податковим кодексом України до місцевих податків належать:

- податок на майно;
- єдиний податок.

До місцевих зборів належать:

- збір за місця для паркування транспортних засобів;
- туристичний збір.

До основних проблем існуючої системи місцевого оподаткування в Україні варто віднести наступні фактори:

- невеликий перелік місцевих податків та зборів порівняно з іншими країнами, де їх кількість сягає 50-100;
- відсутність права органів місцевого самоврядування на встановлення власних податків і зборів на своїй території;

- відсутність зацікавленості представників місцевої влади у додатковому залученні коштів шляхом стягнення місцевих податків і зборів;
- відсутність взаємозв'язку між рівнем суспільних послуг, що надаються на певній території, з податковим навантаженням на населення;
- неефективність окремих податкових ставок, що не дозволяє забезпечити стабільних надходжень до місцевих бюджетів;
- незначну фіскальну роль місцевих податків та зборів у зведеному бюджеті України.

За такої системи часто не враховуються регіональні особливості та втрачаються певні фіскальні можливості. Наприклад, на місцях завжди є свої особливі об'єкти оподаткування, які можуть відчутно поповнити доходи місцевих бюджетів, що дозволить спрямувати додаткові кошти на вирішення економічних і соціальних проблем регіонів.

Неналежна підзвітність влади, а також відсутність надійного контролю за процесом справляння окремих місцевих податків і зборів також є суттєвими проблемами, що потребують негайного вирішення. Місцеві органи влади мають обмежений вплив на встановлення ставок податків, на які спираються їх бюджети. Це дає підстави місцевим органам влади звинувачувати центральний уряд у низькій якості послуг, що надаються місцевим бюджетам, навіть у випадках, коли реальною причиною є саме некомпетентність місцевих адміністраторів. Проблемним також вбачається право місцевих органів влади щодо надання пільг зі сплати податків, які надходять до місцевих бюджетів. Звичайно, позитивним є те, що, створюючи особливі або пільгові режими оподаткування, місцева влада залучає додаткові інвестиції, сприяє новому будівництву, розвитку зовнішньоекономічних зв'язків, формуванню спеціальних економічних зон. Разом з тим, виникає нова проблема, а саме: загроза незаконного надання пільг [3].

Важливого значення в сучасних умовах набуває осмислення процесу реформування системи місцевого оподаткування України з позицій усвідомлення світового досвіду оподаткування в розвинутих країнах.

Зазначимо, що у більшості розвинених країн світу місцеві податки та збори становлять 5-30% усіх податкових надходжень до зведених бюджетів. В Японії місцеві податки та збори становлять 35% доходів органів місцевого самоврядування, у Великобританії – 37%, в Німеччині – 46%, у Франції – 67%, у США – 66%. Також високий рівень власних податкових надходжень у загальному обсязі поточних доходів місцевих бюджетів мають Швеція (61%), Данія (51%), Швейцарія (46%).

Дійсно, місцеві органи влади в багатьох країнах (США, Франція, Італія) наділені правом самостійно встановлювати місцеві податки та збори. Така самостійність може проявлятися у різних, найприйнятніших для конкретних умов кожної країни формах, відповідних державному устрою. Органи місцевої влади можуть мати необмежені права у місцевому оподаткуванні, виборі форм обкладання та його розмірів [2].

У різних країнах неоднакова кількість місцевих податків і зборів. Так, у Великій Британії існує один такий податок, який стягується з нерухомого майна – землі, будівель, крамниць, установ, заводів і фабрик, причому сільськогосподарські угіддя та будівлі на них, церкви оподаткуванню не підлягають. В Японії існують три основні місцеві податки. Це, зокрема, підприємницький податок, який нараховується на прибуток, корпоративний муніципальний податок та зрівняльний податок, що є фіксованою сумою податку, розмір якої залежить від розміру капіталу юридичної особи та чисельності працюючих. Найбільшу кількість місцевих податків запроваджено у Бельгії – 100, в Італії – 70, у Франції – понад 50. У США запроваджено такі місцеві податки, як податок з продажу, місцевий прибутковий податок, податки на прибуток корпорацій, на спадок, майновий податок.

На відміну від більшості розвинених країн світу, в Україні перелік місцевих податків і зборів є досить обмеженим. В окремих країнах Європейського союзу їх

кількість перевищує сотню. В Україні ж становлення системи місцевого оподаткування відбувається надто повільними темпами [3].

Враховуючи досвід розвинених країн, в Україні доцільно було б розширити перелік місцевих податків і зборів за рахунок запровадження зборів цільового спрямування. Місцеві органи влади повинні самостійно визначати ставки названих цільових зборів відповідно до максимальної ставки, встановленої вищим законодавчим органом держави та особливостей структури виробництва, соціального, екологічного стану території.

Література:

1. Бондарук Т. Г. Місцеве оподаткування в контексті світового досвіду // [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:FQ9Gm2xPVsoJ:finconf.nusta.com.ua/docs/31f049144335b370013431d22e3c9b19/stattya/Bondaruk_TG.doc+&cd=10&hl=ru&ct=clnk&gl=ua
2. Головенчак В.І. Реформування місцевого оподаткування в Україні: сучасні тенденції та зарубіжний досвід // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ndi-fp.asta.edu.ua/thesis/163/>
3. Сошка Н.В. Суперечності та перспективи розвитку системи місцевого оподаткування в Україні // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.m.nayka.com.ua/?op=1&j=efektyvna-ekonomika&s=eng&z=783>

Мельничук О. В., к.е.н., доцент,
Самборська М. М., магістр,

*Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський, Україна*

ПОДАТКОВЕ НАВАНТАЖЕННЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА РОЗВИТОК СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ – ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Через податки як основне джерело доходів бюджету держава формує податкову політику, ефективність якої визначає рівень стимулювання підприємницької діяльності, зростання динаміки валового внутрішнього продукту, забезпечення гарантій розвитку бізнесу. Сучасна податкова політика України робить акцент на фіскальній функції податків, обмежуючи дію регулюючої. Таку думку сформульовано вітчизняними науковцями, які зазначають, що «надмірна кількість податків, необґрунтоване надання податкових пільг, а також безсистемні та часті зміни податкового законодавства» є результатом відсутності належного оцінювання результативності проведених реформ [1]. Фіскальний вплив податкової політики на діяльність суб'єктів оподаткування можна визначити за допомогою показника податкового навантаження.

У науковій літературі зміст поняття «податкового навантаження» формулюють на макро- та мікро- рівнях та нами будуть проведені дослідження впливу оподаткування на діяльність малого бізнесу та визначення даного показника для фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності. В таблиці 1 представлено підходи до визначення змісту податкового навантаження, які згруповані на підставі аналізу визначень, що знайшли своє відображення у працях вітчизняних та зарубіжних науковців.

Досліджуючи змістовне наповнення дефініції «податкове навантаження» у працях більшості авторів переважає формулювання даної категорії як «втручання держави через податки в діяльність суб'єктів господарювання».

Для оцінки рівня впливу вітчизняної системи оподаткування на діяльність суб'єктів господарювання, а саме фізичних осіб не затверджено відповідної методики, проте органами фіскальної служби при складанні плану-графіка проведення документальних планових перевірок суб'єктів господарювання запропоновано